

Aan de raad

Samenvatting:

De 14 gemeenten in de Regio Twente streven naar een verdere verbetering van de grondstoffenrecycling. Met het oog op deze ambitie en de landelijk gestelde doelen voor het terugwinnen van grondstoffen uit de afvalketen hebben de Twentse gemeenten onderzocht welke meerwaarde kan worden gehaald uit intergemeentelijke samenwerking en afstemming van het afvalstoffenbeleid. Dit vanuit het besef dat het speelveld steeds complexer wordt en dat voor doeltreffend en doelmatig afvalbeheer kennis, expertise en daarmee ook voldoende financieel draagvlak (en schaalgrootte) van belang zijn. Voorgesteld wordt om in te stemmen met de gezamenlijke ambitie van een afvalloos Twente, waarbij gestreeft wordt naar een hergebruikspercentage van 90% en nog 50 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030.

Opdracht:

Onderzoek de meerwaarde van intergemeentelijk afgestemd afvalbeleid in Twente.

Aanleiding:

In 2012 is, op initiatief van het regionale Portefeuillehoudersoverleg Milieu, Duurzaamheid, Afval een onderzoek opgestart om te onderzoeken of er meerwaarde ligt in het aangaan van samenwerking op het gebied van gemeentelijk afvalstoffenbeleid in Twente. Alle Twentse gemeenten hebben meegedaan aan dit onderzoek. Onder supervisie van een stuurgroep o.l.v. wethouder J. Oude Alink (Hengelo), aangevuld met adviseurs uit de afvalwereld (Twence en Twente Milieu) en de onderwijsinstellingen (UT en Saxion) is dit onderzoek uitgevoerd. De beleidsambtenaren afval van alle 14 gemeenten zijn nauw betrokken geweest bij het opstellen van het onderzoeksrapport door adviesbureau IPR Normag.

Het rapport "Naar een afvalloos Twente" is op 4 april 2013 tijdens een symposium gepresenteerd. Het onderzoeksrapport is als bijlage I toegevoegd.

Een afvalloos Twente in 2030, dat is het doel. Dit kan alleen bereikt worden door samenwerking en grote inzet. Het is voor elke gemeente en voor de regio als geheel een enorme uitdaging om dit op te pakken, maar levert uiteindelijk ook op dat

- a) de burger goedkoper uit is doordat de afvalstoffenheffing omlaag kan;
- b) er een wezenlijke bijdrage wordt geleverd aan het streven naar een circulaire economie. Een Afvalloos Twente past in het nationale, regionale en gemeentelijk duurzaamheidsbeleid.
- c) er een impuls wordt gegeven aan lokale werkgelegenheid (link met innovatie en kansen voor bedrijfsleven, samenwerking met onderwijsinstaties)
- d) de Regio Twente zich positief profileert op dit beleidsterrein en als voorbeeld kan dienen voor heel Nederland.

Doelstelling:

De gezamenlijke ambitie van een afvalloos Twente, waarbij gestreefd wordt naar een hergebruikspercentage van 90% en nog 50 kg huishoudelijk restafval in 2030 per inwoner per jaar.

Mogelijke oplossingen:

Bijgaand onderzoek:

Belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat er de komende jaren een trendbreuk nodig is in het denken en doen over afval om minimaal de doelstellingen uit het Landelijk afvalstoffenplan te behalen en dat daarbij noodzakelijkerwijs op bepaalde punten afstemming nodig is om schaalvoordelen te verkrijgen. Te denken valt dan aan de keuze voor inzamelsystemen, communicatie, monitoren, ketenregie (d.w.z. dat alle schakels van de keten – van inzamelen, transport, be- en verwerken, hergebruik en energiewinning – op elkaar worden afgestemd) en het verwaarden van afval/grondstoffen.

De ambitie om te streven naar een afvalloos Twente (lees: "streven naar 50 kg restafval in 2030 per inwoner per jaar") werd op 4 april tijdens het symposium breed onderschreven. Deze ambitie is ingegeven door de drie P's: People, Profit, Planet, die standaard terugkomen in duurzaamheidsbeleid.

Keuzes rond het afvalstoffenbeleid en de wijze waarop dit in de gemeente wordt ingericht en uitgevoerd, worden ook in de toekomst nog steeds door elke gemeente **autonoom** gemaakt. Daarbij hoort een gemeentelijk afvalbeleidsplan met concrete doelstellingen, ambities en daaruit voortvloeiende maatregelen.

Hellendoorn heeft in 2012 "de Toekomstvisie Hellendoorns Afvalbeleid" vastgesteld. De inhoud en de ambities komen overeen met de voorstellen in het rapport "Naar een afvalloos Twente".

Gaandeweg het onderzoek is gebleken dat er bij veel Twentse gemeenten nog behoefte is aan een meer proactief afvalbeleid. Dit is voor gemeenten individueel – door de complexiteit van de materie en beperkte beschikbare capaciteit – niet eenvoudig. Een regionaal afvalbeleidskader kan door individuele gemeenten worden benut bij het uitwerken en inrichten van het eigen afvalbeheerbeleid.

De Twentse gemeenten hebben de volgende ambitie geformuleerd:

"Een Afvalloos Twente" waarbij wordt gestreefd naar een hergebruikspercentage van 90% en nog slechts 50 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030.

Om de uitgesproken ambitie vorm en inhoud te geven wordt een Projectplan Afvalloos Twente opgesteld, waarin de structuur van de samenwerking en de diverse (deel)projecten die worden opgepakt en uitgevoerd, nader worden uitgewerkt.

Nader uit te werken in het Projectplan Afvalloos Twente, zijn:

1. Uitwerking van de inrichting van een **passende samenwerkingsstructuur**.
2. Aanpak om te komen tot een **gezamenlijk beleids- en uitvoeringskader afvalbeheer**. Dit beleidskader schetst uitgangspunten, doelen en instrumenten waaronder een voorkeursvariant (scenario) voor de inrichting van de inzamelstructuur en be- en verwerking. Aan de hand van dit kader kan elke gemeente met behoud van de eigen autonomie keuzes maken welke elementen van dit beleidskader wel of niet worden overgenomen, of het tempo waarin dit gebeurt (fasering).
3. Aanpak voor verkenning van concrete **mogelijkheden voor samenwerking bij de uitvoering** van werkzaamheden in de afvalketen en het afvalbeheer. Zowel bij het

inzamelen en be- en verwerken als bij de ondersteunende functies (opstellen communicatieplan, contractenbeheer en -monitor, etcetera). Daarbij kunnen ook keuzes rond het zelf uitvoeren of uitbesteden aan derden worden gemaakt.

4. Onderzoek naar de wijze van **samenwerking bij het 'verwaarden' van grondstoffen**. Om ervoor te zorgen dat de (financiële) middelen die beschikbaar komen bij het (doen) be- en verwerken van de ingezamelde grondstoffen in de regio blijven, dient dit onderdeel nader te worden verkend. Een eenduidige regionale samenwerking is daarvoor van belang. Het onderzoek – waaraan onderzoekers van Saxion en Universiteit Twente zullen meewerken - omvat een ketenbrede analyse naar de samenwerkingsvormen.

Voorgestelde oplossingen:

Door verdergaande afvalscheiding en gescheiden afvalinzameling invulling geven aan de gestelde doelstelling van 90% hergebruik en nog slechts 50 kg restafval per inwoner in 2030. Om dit te bewerkstelligen hebben de Twentse gemeenten uitgesproken samen te willen werken.

Burger en overheidsparticipatie:

Niet van toepassing.

Communicatie:

Op regionaal niveau is al de nodige aandacht besteed aan de start en voortgang van het rapport. Daarnaast is de jaarlijkse "Twentse Afvalstoffenestafette" een goed podium voor uitwisseling en delen van ervaringen en nieuwe initiatieven. Voorts zullen vervolgresultaten op regionaal niveau publicitair onder de aandacht gebracht worden. Uiteindelijk zijn het onze inwoners en bedrijven die minder afval moeten produceren. Om dat te bereiken is er een bewustwordingscampagne nodig, die voortbordurt op eerdere campagnes.

Effecten meten:

Op basis van sorteerproeven en ingezamelde hoeveelheden gescheiden afvalstromen kan een goed beeld verkregen worden van de voortgang betreffende de doelstelling van 90% hergebruikpercentage en nog slechts 50 kg restafval per inwoner in 2030.

Planning:

Na instemming voor het opstellen van een Projectplan Afvalloos Twente kan een planning met vervolgstappen gemaakt worden.

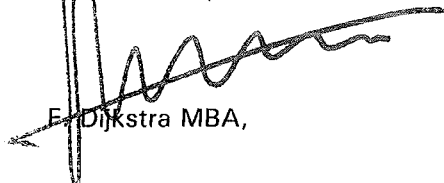
Concept Besluit:

1. In te stemmen met de bestuurlijke "ambitie van een afvalloos Twente" in 2030, met een gezamenlijk streven van een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar;
2. In te stemmen met het opstellen van een Projectplan Afvalloos Twente, waarin de structuur van de samenwerking in de diverse (deel)projecten die worden opgepakt, nader worden uitgewerkt;
3. Vaststellen van de gewijzigde ambitie vastgelegd in de "Toekomstvisie Hellendoorns Afvalbeleid" (van een afvalloos Hellendoorn in 2030 naar een gezamenlijke ambitie van een afvalloos Twente, waarbij gestreefd wordt naar een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030).

Nijverdal, 3 september 2013

Burgemeester en wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

E. Dijkstra MBA,

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA,

Advies commissie(s):

De commissie GGB stemt ermee in dat het voorstel wordt voorgelegd aan de raad.

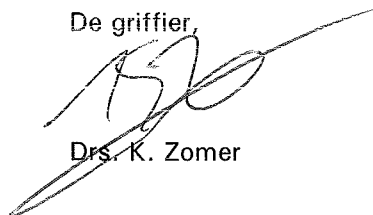
Nr. 13INT02924

Nijverdal, 29 oktober 2013

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

De griffier,

Drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA

Bijlagen: Deze bijlagen liggen voor u ter inzage bij de stukken

Bijlage I: "Toekomstvisie Hellendoorns Afvalbeleid";

Bijlage II: "Naar een afvalloos Twente".